

Saksframlegg

Endring i eigedomsskattelova. Eigedomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk. Høringsuttale frå Gulen kommune

Saksnummer	Utval	Møtedato
057/15	Kommunestyret	03.09.2015

Kommunestyret har endeleg avgjerdsmynde i saka.

Utsende saksdokument

KS-Hoeringsuttalelse-VerkBruk-21082015

Høring_verk_bruk_produksjonsutstyr_installasjoner_npk

Spørreskjema eiendomsskatteinntekter fra verk og bruk.docx

Ikkje utsende saksdokument

- ...

Bakgrunn for saka

Finansdepartementet har i brev 18. juni 2015 sendt på høyring forslag om å endre reglane for eigedomsskatt på verk og bruk.

Departementet presenterer i dette høringsnotatet to alternative forslag til endring av regelen om eigedomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk. I forslaget til nye regler vert det tatt i bruk omgrepet «produksjonsutstyr og –installasjonar».

Alternativ 1 fritar produksjonsutstyr og –installasjonar frå eigedomsbeskatning, men beheld verk og bruk som eit sjølvstendig utskrivingsalternativ.

Alternativ 2 fjerner verk og bruk som ein eigen kategori i eigedomsskatten. Etter dette alternativet vert slike anlegg føreslått skattlagt som alminneleg næringseigedom. Reglene i § 4 andre ledd tredje og fjerde punktum, som definerer eigedomsskattegrunnlaget for verk og bruk, vil verte overflødige og vert føreslått oppheva. Alternativ 2 inneber også andre endringar i eigedomsbeskatninga av

anlegg som etter gjeldande rett er å sjå på som verk og bruk, herunder endring av verdsettingsreglane. Ingen av alternativa medfører endringar i eigedomsbeskatninga av vasskraftanlegg.

Høyringsfristen er sett til 18. september 2015.

Saksvurdering og konklusjon

Dette er ei sak som engasjerer kommunane. Det har vore reist kritikk mot departementet at ei slik sak vert sendt på høyring i sommarferien. Like i etterkant av at høyringa vart sendt ut sette KS i gang eit arbeid med å kartlegge effekten av den føreslegne lov/regelendringa.

Gulen kommune deltok i undersøkinga. Innsendt skjema og KS si oppsummering av resultat av spørjeundersøkinga ligg som vedlegg til denne sak.

Under vert kort oppsummert synspunkt frå uttalane til KS sitt eigedomsskatteforum og NPK - Nettverk for petroleumskommunar.

Synspunkt (forkorta) frå KS:

- KS støtter ikkje forslag til endring i eigedomsskattelova.
- Eit samla Inntektstap er kalkulert til om lag kr. 1,7 mrd.
- Kommunane må etter lokaldemokratisk avveging ha retten og fleksibiliteten til å skrive ut e-skatt.
- Innsnevring av lokalt sjølvstyre, på tvers av Sundvollen erklæringa om at kommunane skal kunne behalde ein større del av dei inntektene som er skapte lokalt.
- Meiner forslaget går på tvers av departementet si målsetting om auka forutbereknlegheit og likebehandling.

Synspunkt frå Nettverk for petroleumskommunar (NPK):

NPK mener dagens verk og bruk-ordning bør beholdes, og mener følgende oppsummerende punkter underbygger organisasjonens standpunkt:

- *Verk og bruk må beholdes som egen eiendomskategori. Seks av syv NPK-kommuner ønsker å begrense eiendomsskatten til nettopp verk og bruk. På landsbasis er det 88 kommuner som har valgt å skrive ut eiendomsskatt kun på verk og bruk. Dersom man opphever betegnelsen verk og bruk, vil disse kommunene bli tvunget til å innføre eiendomsskatt også på næringseiendommer.*
- *Eiendomsskatt på verk og bruk har eksistert i over 100 år, og integrerte maskineri og tilbehør har i alle år inngått i skattegrunnlaget.*
- *Eiendomsskatt på verk og bruk sikrer kommunene en andel av den verdiskapningen som skjer lokalt.*
- *Integrert tilbehør inngår også i skattegrunnlaget for øvrige næringseiendommer, men problemstillingen kommer ikke alltid på spissen siden det er snakk om andre type eiendommer. Departementets forslag vil derfor være en forskjellsbehandling av øvrige næringseiendommer.*

- *Regelen om at integrerte maskiner og tilbehør medtas i eiendomsskattetaksten representerer ikke et unntak, men følger hovedregelen for hva som er del av fast eiendom generelt.*
- *Grensesnittet mellom fast eiendom og løsøre er logisk og tilstrekkelig klart.*
- *Integrerte maskiner og tilbehør utgjør for mange eiendomsskatteobjekter hovedtyngden av eiendomsskattegrunnlaget. En eiendomsskatt på verk og bruk uten integrerte maskiner og anlegg, vil være uten substans.*
- *Dagens regler er ikke uforutsigbare for skattyterne. Det foreligger store mengder rettspraksis tilknyttet forståelsen av regelverket, samt uttalelser i forarbeider og juridisk teori.*
- *Kommunene har vunnet frem i de fleste saker om eiendomsskatt på verk og bruk, hvilket indikerer at det er foretatt riktige tolkninger av regelverket.*
- *Det er ingen holdepunkter for at rettstilstanden vil bli klarere dersom regelverket endres.*
- *Departementets foreslåtte endringer vil medføre at man mister den presiseringen som er utviklet gjennom 100 års rettspraksis, og at man må «starte på nytt».*
- *Departementets foreslåtte endringer vil medføre nye tvister og rettsaker, også for eksisterende anlegg der grensesnittet mellom fast eiendom og løsøre er avklart.*
- *Departementets foreslåtte endringer vil føre til dramatisk provenytap for 343 kommuner.*

Mykje av den same argumentasjonen har gått igjen i media i sommar.

Historia viser at for Gulen kommune (til liks med mange andre kommunar) har det vore viktig å kunne ha det handlingsrommet som eigedomsskatten gjev.

Dei økonomiske verknadane av omlegginga vil for Gulen kommune vere på om lag kr. 3 mill. årleg. Misser ein desse inntektene vil det sjølv sagt innbere kutt i tenestetilbodet til innbyggjarane i Gulen kommune.

For næringslivet i kommunen vil dette innebere ei rein skattelette.

Administrasjonen sitt framlegg til vedtak

Saka vert lagt fram utan innstilling.

Behandling i Kommunestyret 03.09.2015

Framlegg frå Kristeleg Folkeparti og Senterpartiet på Gulen kommune si høyringsuttale:

«Gulen kommunestyret går sterkt i mot dei endringane som Finansdepartementet gjer framlegg om i høyringsutkast om eigedomsskattlegging av arbeidsmaskiner, verk og bruk med vidare.

Installasjonar som kraftlinjer, trafoar, vindkraftanlegg, røyrledningar og teleinstallasjonar må framleis definerast som «faste installasjonar» og såleis vere utskrivingskategori for eigedomsskatt, og verdsettast etter dei takseringsprinsipp som er gjeldande etter noverande rettspraksis.

Vindkraft vil falle heilt utanom skattegrunnlaget, og ved ei evt. utbygging vil kommunen ikkje få noko form for kompensasjon. Noko som er heilt urimeleg.

Distrikta i Norge har stilt store areal og naturområde til rådvelde for omfattande anlegg, i hovudsak eigd av det offentlege. Eigedomsskatt på desse anlegga sikra at kommunane får sin naturlege og rettkomne del av verdiskapinga. Ei omlegging av dette vil i realiteten vere ei stor pengeoverføring frå distrikt til sentrale strøk.

For Gulen sin del har ein i dag ei årleg inntekt på kr. 3 mill. på det som er føreslått endra. For landet er det 1,7 mrd. Borttak av retten til eigedomsskatt vil gjere det lite attraktivt for ein kommune å seie ja til framtidige anlegg av denne typen.

Gulen kommunestyret meiner også det er uforsvarleg av regjeringa å foreslå endringar på dagens reglar for eigedomsskatt utan at eit lovutval på førehand vurderer og synleggjer dei økonomiske konsekvensane av dei ulike alternativa for endring.»

Framlegg frå Høgre på Gulen kommune si høyringsuttale:

«Gulen kommune gjev slik tilbakemelding:

Innleiing:

Departementet si framstilling syner at det er vanskeleg å bli presis nok i taksering og verdisetjing av maskiner i tilknytning til beregning av skattegrunnlag i industriverksemder, Gjentekne runder i rettsapparatet har ikkje ført til særlege endringar. Dette fører til skjønsmessige vurderingar som ikkje blir gode nok.

Døme på som kva produksjonsutstyr som er godt nok integrert i eigedomen/bygningsmassen og produksjonen til å være sikre på at det er u-omtvisteleg som skatte objekt kan være vanskeleg å finne. Mange kommunar har kanskje av den grunn ikkje sortert produksjonseiningar/utstyr frå eigedom. Samtidig bør det både være ynskjeleg og mulig i høyringsuttalen å presisere behovet for eit regelverk som gjev klare avgrensingar og avklaringar på produksjonsutstyr som naturleg hører til produksjonen i ei verksemd.

Det bør være relativt enkelt å beskrive t.d. olje og gass-rørledningar og linjenett (kraftlinje) som så direkteknytt til verksemda sin produksjon, at uten dette produksjonsutstyret så vil ikkje verksemda eksistere, altså klare skatteobjekt. Anna produserande lausøyre bør kunne definerast/beskrivast etter kor utskiftbart utstyret er. I mange verksemder t.d i fiskeindustrien og i byggevareindustrien har produksjonsutstyret svært kort levetid og bør være døme på fritak frå skatteberegning.

Konsekvensar for ein kommune:

Kommunane skal ha insitament til å avgje natur og areal. Dette ligg nedfelt i det meste av kommunal politikk. Eigedomsskatt er ein frivillig kommunal skatt som kvar

kommune i over 100 år har hatt mulighet til å ta inn. Inntekter frå eigedomsskatt, på verk og bruk og eigedomsskatt på eigedom er blitt viktige inntekter og muligheter for inntekter som kommunane kan ta inn i si drift.

Dette skjer naturlegvis utan at ein altfor ofte har nytta planstyring ved innføring av eigedomsskatt som også gjev høve til at ein over tid kan reduse/fjerne eigedomsskatten etter nokre år som ei 1. hjelp.

Ein kan konkludere med at inntekter frå eigedomsskatten er ei viktig kommunale inntekt's moglegheit.

Mange kommunar har innført eigedomsskatt fordi olje og gassrør berører kommunegrenser og saman med kraft linjenett bruker natur ved etablering og leverer i heile nasjonen/europa. Denne særskilte infrastrukturen representerer så vidt store verdier at inntektene frå desse som skatteobjekt representerer bortimot 80 % av den totale eigedomsskatt på verk og bruk, Resterande kjem frå egne interne og lokale verksemdar.

Gulen kommune ville sjå det som formålsteneleg å få tydelege avklarte definisjonar på produksjonsutstyr der olje og gassrør, linjenett sentral eller regionalt vart definert som ein fast del av verksemda og skal ha definisjon som integrert og så viktig produksjonsutstyr at det naturleg skal reknast inn som ein del av skatteberegninga. Med slik avklaring ville kommunane kunne unnta viktige gründerverksemdar og lokale verksemdar frå eigedomsskatt der verk og bruk er definert til produksjonsutstyret.

Gulen kommune viser til ovaståande omtale av høyringa og konkluderer slik:

Regjeringa må i høyringssamenheng ta på alvor dei ikkje u-vesentlege inntektsmuligheter kommunane har etter beståande regelverk, med eigedomsskatt generelt og på verk og bruk . Potensialet er i mange høve heilt ut-nytta.

Gulen Kommune ser at i ei tid med meir enn 30% reduksjon i oljerelatert næring er det viktig å leggje til rette for ny type næring å gje gode vekstforhold til det beståande næringsliv og at skattepolitikk er ein av verkemidlane kommunen har til motivasjon.

Det må være ein klar forutsetnad for endring av , at Departementet anser allerede nevnte objekt, nevnt som bl.a. olje og gassrør og linjenett, som soleklare faste integrerte produksjons-inninstallasjonar til oljerafineri og kraftstasjonar og som difor er naturleg å legge i skattegrunnlaget for eigedomsskatt.

Syner til departementet sine vurderingar i denne samanheng:

For at noe skal anses å være en «produksjonsinstallasjon» må tilknytningen til produksjonsprosessen være av en viss styrke. Et sentralt moment vil være installasjonens funksjon. Dersom den transporterer råvarer eller bidrar i selve tilvirknings- eller transformasjonsprosessen er vilkåret klart oppfylt. En installasjon kan imidlertid ha en nær tilknytning til produksjonsvirksomheten uten at den inngår i selve produksjonskjeden. Dette gjelder særlig installasjoner som er en forutsetning for eller en nødvendig konsekvens av den bestemte produksjonsvirksomheten på eiendommen. Som eksempler kan nevnes særskilte anlegg for rensing, brannsikkerhet og avfallsbehandling som er nødvendige av hensyn til den typen produksjon som foregår på anlegget. Slike installasjoner bør etter departementets oppfatning også være fritatt for eiendomsskatt, og de foreslås derfor omfattet av begrepet produksjonsutstyr og - installasjoner. Installasjoner som er nødvendig av hensyn til produksjonsvirksomheten må avgrenses mot installasjoner som tjener bygget, jf. ovenfor.

Dersom ovaståande markert tekst og vurdering skal gjelde, angår dette i svært stor grad også Staten's egne verksemdar, til dømes oljerafineri, der olje og gassrør installasjoner og det regionale og nasjonale kraftlinjenett kan definerast som produksjonsinstallasjoner og blir utanfor beregning av skattegrunnlaget.

Dette vil gje svært store negative inntekts konsekvensar for Gulen kommune og kan ikkje akseptast.»

Røysting

Framlegga vart sett opp mot kvarandre.

Framlegg frå Krf/SP fekk 15 stemmer mot 6 (H, Frp)

Vedtak KOM-057/15

Gulen kommune gir slik høyringsuttale:

Gulen kommunestyret går sterkt i mot dei endringane som Finansdepartementet gjer framlegg om i høyringsutkast om eigedomsskattlegging av arbeidsmaskiner, verk og bruk med vidare.

Installasjonar som kraftlinjer, trafoar, vindkraftanlegg, røyrledningar og teleinstallasjonar må framleis definerast som «faste installasjonar» og såleis vere utskrivingskategori for eigedomsskatt, og verdsettast etter dei takseringsprinsipp som er gjeldande etter noverande rettspraksis.

Vindkraft vil falle heilt utanom skattegrunnlaget, og ved ei evt. Utbygging vil kommunen ikkje få noko form for kompensasjon. Noko som er heilt urimeleg.

Distrikta i Norge har stilt store areal og naturområde til rådvelde for omfattande anlegg, i hovudsak eigd av det offentlege. Eigedomsskatt på desse anlegga sikra at kommunane får sin naturlege og rettkomne del av verdiskapinga. Ei omlegging av dette vil i realiteten vere ei stor pengeoverføring frå distrikt til sentrale strøk.

For Gulen sin del har ein i dag ei årleg inntekt på kr. 3 milll. På det som er føreslått endra. For landet er det 1,7 mrd. Borttak av retten til eigedomsskatt vil gjere det lite attraktivt for ein kommune å seie ja til framtidige anlegg av denne typen.

Gulen kommunestyret meiner også det er uforsvarleg av regjeringa å foreslå endringar på dagens reglar for eigedomsskatt utan at eit lovutval på førehand vurderer og synleggjer dei økonomiske konsekvensane av dei ulike alternativa for endring.